

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Územní plánování jako nástroj politiky krajiny

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR

Seminář „Pozemkové úpravy a politika krajiny“

17. 9. 2025, Kostelec nad Černými Lesy

Ing. arch. Karel WIRTH

Iniciace vzniku Politiky krajiny

- **Strateg. rámec ČR 2030 (2017) + jeho 2. implem. plán (2022)**
 - Specifický cíl 12.1 „Je zpracována politika krajiny a pravidla jejího naplňování, které různé úrovně veřejné správy využívají pro své rozhodování“
- **Nár. akční plán adaptace na změnu klimatu (aktualiz. 2020)**
 - Úkol PN_14.1 „Formulovat základní teze...politiky krajiny...“
 - Úkol PN_14.2 „Prověřit potřeby a možnosti zavedení hierarchického krajinného plánování v kontextu územního plánování a dalších zavedených plánovacích procesů a nástrojů“
- **Národní plán obnovy (aktualizovaný 2023)**
 - Reforma „Zavedení krajinné politiky a plánování krajiny“

Příprava politiky krajiny

- Příprava v gesci MŽP
- Cca od jara 2024 do jara 2025 příprava textů v tematických pracovních skupinách
- Od jara do léta 2025 doladřování materiálu s klíčovými subjekty (MZe, MMR...)
- **Na přelomu srpna a září 2025 MPŘ**
 - Verze politiky pro MPŘ obsahuje 192 úkolů
 - Z toho u 14 úkolů je MMR hlavním gestorem a u 15 spolugestorem
- **Předpoklad vydání na podzim 2025**

Zapojení MMR:

- Účast ve 2 ze 6 tematických pracovních skupin
- Od podzimu 2024 také v Řídícím výboru a v tzv. Horizontální pracovní skupině (HOPS)

Politika krajiny – vize MMR (únor 2025)

- **Definuje okruh agend, které ovlivňují krajinu** (např. územní plánování, lesnictví, daňová správa...)
- **Pojmenuje různé kategorie nástrojů** (např. kategorie nástrojů legislativních, finančních, plánovacích, strategických, výzkumných, osvětových...)
- **Popíše hlavní problémy v krajině**
- **Vytipuje jednotlivé nástroje pro zlepšení stavu krajiny**
- **Popíše hlavní problémy při uplatnění nástrojů**
- **Pojmenuje jednotlivé úkoly pro uplatnění / zlepšení uplatnění nástrojů**

Návrh pro MPŘ - Nástroje politiky krajiny

- Nástroje legislativní
 - Nástroje ekonomické
 - **Nástroje plánovací**
 - Nástroje metodické a strategické
 - Nástroje osvětové a vzdělávací
 - Spolupráce a participace
 - Hospodaření
 - Personální kapacity
- Nástroje plánovací:**
1. Územní plánování
 - Politika územního rozvoje
 - Územní rozvojový plán
 - Zásady územního rozvoje
 - Územní plán
 - Územně analytické podklady
 - Územní studie krajiny
 2. Pozemkové úpravy
 3. Pravidla pro majetkoprávní přípravu
 4. Plány povodí
 5. Oblastní plány rozvoje lesů

Stávající nástroje územního plánování

Územně plánovací podklady (ÚPP)

- Územně analytické podklady (ÚAP)
- Územní studie (ÚS), z nich zejména Územní studie krajiny (ÚSK)

Politika územního rozvoje (PÚR)

Územně plánovací dokumentace (ÚPD)

- Územní rozvojový plán (ÚRP)
- Zásady územního rozvoje (ZÚR)
- Územní plán (ÚP)
- Regulační plán (RP)

Vymezení zastavěného území samostatným postupem

Územní opatření (ÚO)

- Územní opatření o stavební uzávěře
- Územní opatření o asanaci území
- Územní opatření o podmínkách a zmírňujících opatřeních

Politika územního rozvoje

- Republikové priority územního plánování
- Specif. oblasti, rozvojové oblasti, rozvojové osy
- Záměry DI, TI

Územně analytické podklady

- Databáze ÚAP – sledované jevy
- Rozbor udržitelného rozvoje území
- Výkres limitů, hodnot, záměrů, problémový výkres

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Územní plánování jako nástroj politiky krajiny

Územní rozvojový plán

- Nadregionální ÚSES

Zásady územního rozvoje

- Koncepce rozvoje území kraje a rozvoje a ochrany jeho hodnot
- Regionální ÚSES
- Vymezení krajin a stanovení jejich cílových kvalit
- Požadavky na koordinaci územně plánovací činnosti obcí

Územní studie krajiny

- Cílová vize krajiny řešeného území
- Krajinné okrsky a jejich cílové kvality
- Návrh opatření (vodní režim, půda, ekologická stabilita, biodiverzita; krajinný ráz, rekreace, prostupnost krajiny, usměrňování rozvoje abiotických struktur)

Územní plán

- Koncepce uspořádání krajiny
- Plochy s rozdílným způsobem využití a podmínky pro jejich využití a prostorové uspořádání
- Lokální ÚSES
- Zelená infrastruktura (včetně ÚSES)
- Systém sídelní zeleně

Úkoly mimo rámec územního plánování

Příklady úkolů z politiky krajiny, které se **netýkají** územního plánování:

- Průběžně doplňovat systém krajinných památkových zón
- Optimalizace databází krajinn. prvků ve vztahu ke katastru nemovitostí
- Poradní orgány pro společenství obcí a dobrovolné svazky obcí
- Zpracování jednotného a úplného vymezení niv na území ČR

Úkoly pro územní plánování

Příklady úkolů z politiky krajiny pro územní plánování:

- Provést analýzu stávajících územně plánovacích nástrojů (a dalších nástrojů krajinného plánování) s cílem návrhu jejich úprav a doplnění
- Prověřit potřebnost novely stavebního zákona umožňující funkční aplikaci krajinného plánování
- Přehledné informování veřejnosti o zahájení územně plánovacích procesů v rámci informačního systému
- Metodika pro začlenění participace do přípravy ÚAP

Úkoly, které mají částečně vztah k územnímu plánování

Příklady úkolů z politiky krajiny, které nelze přímo chápat jako územní plánování, ale které s územním plánováním **nějakým způsobem souvisejí**:

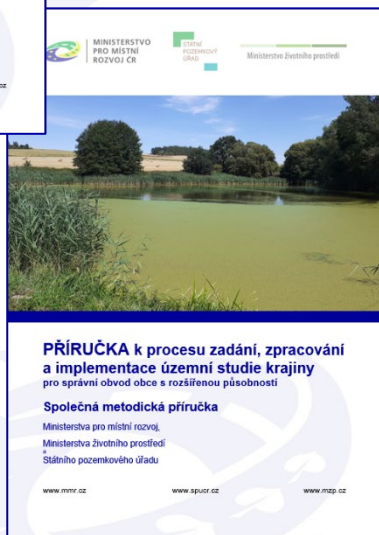
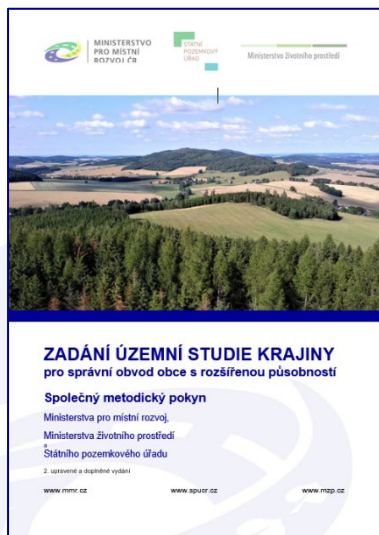
- Vypracovat metodiku krajinného plánování
- Doporučit samosprávám zakládat na mikroregionální úrovni pozice obecních krajinářských architektů
- Vypracovat inspirační vzory pro vztahu spolupráce mezi investorem a místními obyvateli
- Zajistit zastoupení odborníků na volnou krajinu a na rozvoj sídel již v raných fázích přípravy liniových dopravních záměrů a významných uzlů (např. terminálů VRT)

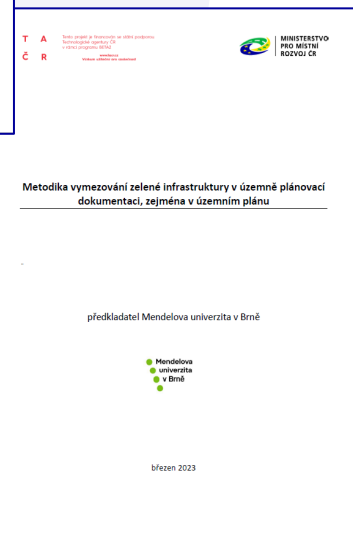
MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Územní plánování jako nástroj politiky krajiny

Metodiky územního plánování ke krajině

← v přípravě

„Krajinný plán“

- Název je pracovní
- Požadavky na obsah dokumentu připraví HOPS jako součást metodiky krajinného plánování
- Pro území 1 nebo několika obcí (o řád menší území než správní obvod ORP)

Možnosti postavení krajinného plánu v rámci plánovacích nástrojů:

- **A) Dokument mimo územní plánování**
 - ~~A.1) Konkuruje územnímu plánování – nechceme~~
 - A.2) Rozvíjí řešení ÚP, řeší „podrobnosti“ hospodaření v krajině nad rámec územního plánování (pravidla pro pěstování plodin, způsob seče apod.)
- **B) Součást územního plánování**
 - B.1) Součást územního plánu – vyžaduje změnu legislativy
 - B.2) Územně plánovací podklad (z podstaty věci nezávazný, na úrovni územní studie, definovat rozdíly oproti územní studii)
 - B.3) Územní studie (nezávazná; pořizuje a schvaluje ji orgán územního plánování)

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Děkuji Vám za pozornost

Ing. arch. Karel Wirth

Ministerstvo pro místní rozvoj

Odbor územního plánování

Karel.Wirth@mmr.gov.cz